

PERSBERICHT – 10/10/2024

De dienstencheque gaat volledig digitaal... ten koste van de meest kwetsbaren

OKRA, de grootste Vlaamse ouderenvereniging, reageert op de aankondiging dat op 01 juni 2025 de papieren dienstencheque ophoudt te bestaan.

Vanaf 01 juni 2025 kunnen dienstencheques enkel nog elektronisch (digitaal) besteld worden. De papieren versie houdt dus op te bestaan. Binnenkort ontvangen alle gebruikers van de dienstencheque een brief hierover in de bus. Volgende argumenten worden in deze brief aangehaald:

- 82% van de gebruikers is reeds overgeschakeld op de elektronische dienstencheques.
- Digitale dienstencheques ontvangt men direct na betaling.
- Digitale dienstencheques kunnen niet gestolen worden.
- Er is minder administratie voor de gebruiker en de huishoudhulp.

Toch zijn we met OKRA ongelukkig met de gang van zaken. Ouderen behoren immers – als het over digitalisering gaat – vaak tot de meest kwetsbaren. Zo heeft volgens Statbel 29% van de 55-74-jarige ouderen geen internet. De Koning Boudewijnstichting haalt dan weer aan dat slechts 35% van de 75-plussers een smartphone heeft, wat trouwens nog niets zegt over de wijze waarop ze deze (kunnen) gebruiken. Ter vergelijking: 38% van de dienstenchequegebruikers zijn 65-plussers, meer dan 100.000 gebruikers zijn zelfs 80+.

Voor deze groep is de papieren dienstencheque een laagdrempelig middel om op legale wijze beroep te kunnen doen op huishoudhulp, wat hun zelfredzaamheid verhoogt. Deze vorm van digitalisering zorgt dus voor een grotere afhankelijkheid.

Tegen februari 2025 wordt er een 'alternatieve manier van ondersteuning' beloofd voor mensen die minder of niet digitaal vaardig zijn, zodat zij zonder gebruik van e-id of Itsme toegang zouden hebben tot de digitale dienstencheques. Wat die oplossing zou moeten inhouden, is voor ons een raadsel.

Bij de veiligheid van de digitale dienstencheque kunnen ook vraagtekens geplaatst worden. Net zoals alle andere digitale systemen zijn ze immers een potentieel doelwit van bijv. hackers en phishers, waardoor mensen met beperkte digitale vaardigheden extra onzeker zijn om de digitale technologie te omarmen.

Voor ons is het dus duidelijk: een volledige digitalisering van de dienstencheque is onaanvaardbaar, want het bouwt drempels in voor heel wat mensen om van het systeem gebruik te maken. Bovendien druist het flagrant in tegen wat de kerntaak van een overheid zou moeten zijn: het verlenen van dienstverlening die voor iedereen

toegankelijk is (ook als die georganiseerd wordt in samenwerking met een private partner).

Vlaams regeerakkoord: prijsstijging en afschaffing fiscaal voordeel

Bij de voorstelling van het Vlaams regeerakkoord werden de krijtlijnen van een aangekondigde prijsstijging stilaan duidelijk. De eindgebruiker betaalt op termijn 2,8 euro meer per dienstencheque dan nu het geval is. 1 euro zal vanaf 01 januari 2025 gevoeld worden door een prijsstijging, het ander gedeelte zal zich laten voelen bij de belastingaangifte voor het aanslagjaar 2025.

Voor heel wat thuiswonende zorgbehoevende senioren is huishoudhulp een noodzakelijke ondersteuning om het thuis wonen haalbaar te houden en de verhuis naar een residentiële voorziening uit te stellen. Een prijsverhoging van 2,8 euro per cheque vormt voor de laagste inkomens dan ook een bijkomende hinderpaal om hun zorg betaalbaar te houden. Met als gevolg dat zij in de problemen geraken: minder tot geen huishoudelijke ondersteuning, stijgende druk op mantelzorg, ... Het lijkt ons dan ook maar normaal dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Deze aangekondigde prijsstijging is een gemiste kans om de kostprijs te differentiëren volgens inkomen.

OKRA is de grootste vereniging van 55+ers in Vlaanderen en Brussel met 1.100 trefpunten, 18.000 vrijwilligers en 130.000 leden. Door een sterk aanbod van culturele, sociale en sportieve activiteiten samen met een sterke belangenbehartiging, streeft OKRA naar rechtvaardigheid, verbondenheid en aandacht voor de 55+er in de maatschappij.